

Kozaračko kolo i Thompsonove budnice

AUTOR: Jutarnji.hr OBJAVLJENO: 02.12.2007. u 13:57

Jajce je ponovno, nakon mnogo godina, barem nakratko bilo "glavni grad SFRJ". U tom su se bosanskom gradu na 64. godišnjici zasjednja AVNOJ-a okupile brojne delegacije, udruge za promicanje istine o bivšoj državi, pioniri, izviđači, kulturna društva, samostalne folk pjevačice te, u najvećem broju, boračke organizacije iz svih republika nekadašnje Jugoslavije.

Oko 600 uzvanika družilo se cijeli dan uz tradicionalni vojnički grah i nezaobilazno kozaračko kolo. da bi se predvečer svi siatili u bivši

... nezabavljive rezolucije nego, da bi se predstavio onoj javnosti koja je bila u Sokolski dom u kojem je 29. studenoga 1943. održano 2. zasjedanje AVNOJ-a, čiji su zaključci odredili budućnost južnoslavenskih naroda za idućih 50-ak godina. Nakon službenog dijela slavilo se do jutarnjih sati.

Obilježavanje je prvi put dobilo službeni karakter zato što su se u samu organizaciju uključili predstavnici grada Jajca, koji u nostalgijarima za prošlim vremenima vide izvrsnu priliku za turistički razvoj grada i stvaranje prepoznatljivog branda koji će, poput Kumrovca, privlačiti tisuće obožavatelja lika i djela Josipa Broza Tita.

u bosanskom gradu Jajcu okupile su se brojne delegacije inaša dva reportera No, delegati koji su pristigli iz svih krajeva bivše

Na 64. godišnjici zasjedanja AVNOJ-a, na nekadašnji Dan Republike 29. studenoga,

Jugoslavije, iako imaju zajedničko mišljenje o ulozi Tita, Komunističke partije, Narodnooslobodilačke borbe i ostalih stečevina revolucije i samoupravnog društva, nisu se mogli složiti oko elementarnih stvari, tipa organizacije proslave nakon okončanja službenog dijela.

Antifašisti Slovenije, ovogodišnji nositelji skupa, dogovorili su se s ostalim delegacijama o zajedničkom skupljanju hrane i pića koja bi se razmjenjivala na zajedničkom domjenku i time simbolizirala jedinstvo naroda i narodnosti.

No, Slovenci su obavili svoj dio posla, dok su ostali zakazali, tako da se "Jugoslavija" predvečer tog istog 29. studenoga ponovno raspala na više zasebnih proslava koje su trajale do dugo u noć.

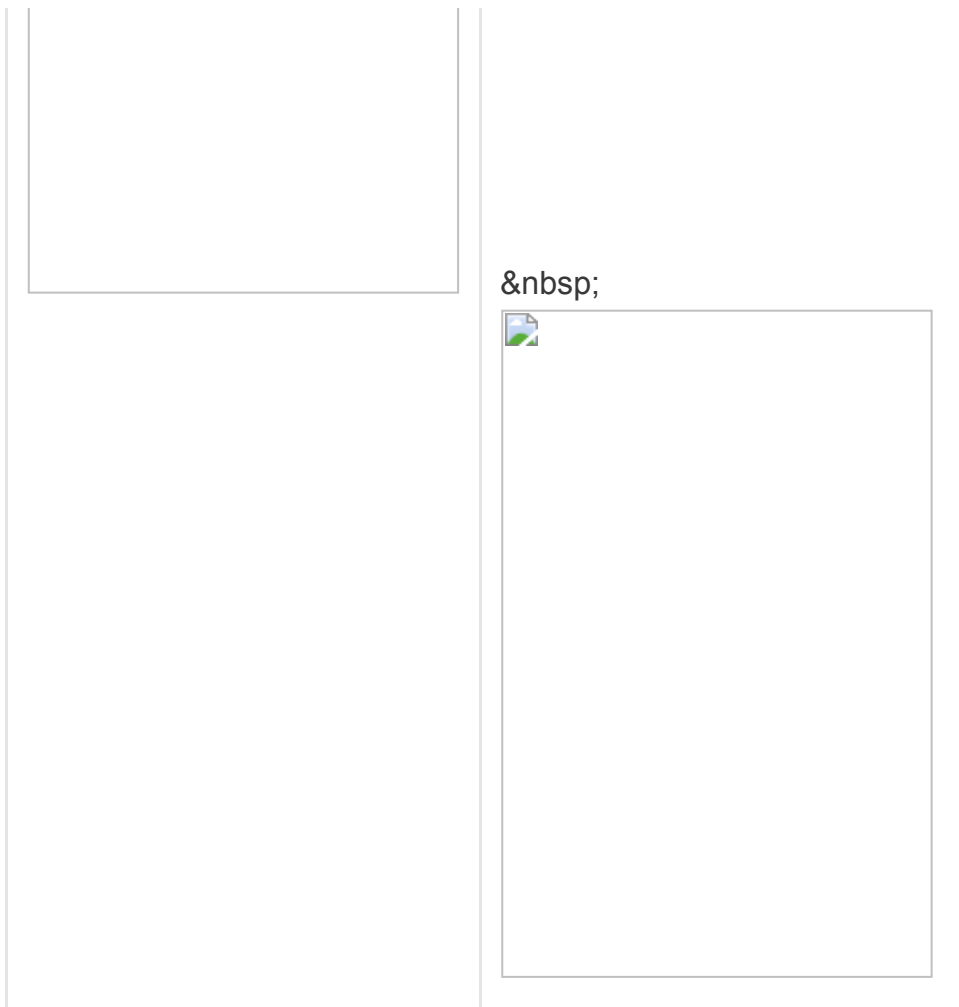
Makedonski predstavnici Trajan Nakovski iz Udruženja Josip Broz Tito Skoplje, čije udruženje ima 15 tisuća ljudi, i Sretko Antevski iz Saveza Titovih snaga sa 10 tisuća članova, na svakom su koraku isticali protivljenje odcjepljenju Kosova, jer bi to značilo prekranje avnojskih granica i obezvređivanje svega što je AVNOJ ostavio u naslijeđe.

Iako njihova izvorna delegacija nije 1943. stigla na vrijeme, najavili su dolazak sljedeće godine, i to u puno većem broju.

Hrvatska delegacija Saveza antifašističkih boraca nije se htjela upuštati u dnevno-političke rasprave, nego je dostojanstveno položila vijence na spomenik palim suborcima te je njen delegat na zasjedanju zahvalio na pozivu i obećao dolazak sljedeće godine.

Crnogorci su došli i predstavili se nezaobilaznim narodnim plesom i mladom perspektivnom folk pjevačicom Marijom Mijanović, koja je otpjevala nekoliko pjesamuljaka s tematikom neuzvraćene ljubavi i čuvanja ovaca po pustopoljinama.

Veseli Slovenci, koji su i nosili skup, cijeli su događaj vidjeli kao vrhunsku zabavu, bez ikakvog protjeranog ideološkog predznaka.

vrhunisku zabavu, bez ikakvog prejeranog ideoloskog preuznaka. Njih gotovo 150 svojom su srdačnom pojavom, pjesmom, hranom i pićem uveseljavali sve sudionike skupa. S mnogobrojnim zastavama, tradicionalnim trrorogim partizanskim kapama, s pjesmom su umarširali u Jajce kao da su ga netom svojim rukama oslobodili od morskog neprijatelja.

Jedino su sve delegacije iz Bosne i Hercegovine s ozbiljnošću i dignitetom pristupile obilježavanju povijesnog datuma. Među njima je bilo i nekoliko boraca koji su i u vrijeme rata bili u Jajcu ili njegovoj blizini, tako da smo s njima imali prilike razgovarati o njihovom viđenju samog događaja iz 1943. te nedavnog rata. Pripadnik 7. krajiške brigade Sulejman Karabašić vrlo se dobro sjeća sudbonosnih dana iz doba zasjedanja AVNOJ-a.

Sve su delegacije nakon zasjedanja trebale zajedno slaviti, no zbog neslaganja oko hrane i pića 'Jugoslavija' se ponovno raspala

- Radio sam na vanjskom osiguranju zasjedanja. Mi sami borci nismo ni znali o čemu se radi. Morali smo zamračiti cijeli grad, a prozore zgrade u kojoj je bilo zasjedanje oblijepili smo neprozirnim papirima jer smo se bojali njemačkog napada iz zraka. Upravo zbog toga je i zasjedanje trajalo jednu večer kako bi se izbjegla opasnost uništenja Vrhovnog štaba na čelu s drugom Titom - ispričao je Karabašić, kojem nikako nije jasno zašto se država u kojoj su svi prekrasno živjeli raspala u novom krvavom ratu, dok je njegov suborac Makso Prole, kojeg je ratni put odveo od rodnog Konjica do Bleiburqa u Austriji, ima potpuno drukčije gledanje.

- Za novi rat isključivo su krivi članovi Komunističke partije Jugoslavije kojih je bilo 2,5 milijuna i koji su izgubili svoju disciplinu. Kako je moguće da su partizani pobijedili kada su 1941. ušli u rat sa samo četiri tisuće komunista, a ovih 2 milijuna su uništili sve stečeno jer nisu bili komunisti. Ja sam bez ičije pomoći morao razoriti njemački bunker kako bih drugovima dokazao da sam spreman za Partiju. Najviše me boli što nas sad ocrnjuju kao nekakve zločince, a mi smo se samo obračunali s najvećim šljamom naših naroda koji je nastavio rad poslije kapitulacije Njemačke. I u tim su danima poginuli naši najbolji borci iz 1941. godine - odlučno je rekao Makso, koji je više puta napomenuo kako mu u partizanskim danima nisu smetali ni Nijemci, ni ustaše, ni četnici, nego uši koje su mu svakodnevno izjedale tijelo.

Bivši logoraš Jasenovca i Stare Gradiške, Jovo Joljić s Potkozarja, koji se cijelo vrijeme skupa nije odvajao od jugoslavenske trobojke, smatra samog maršala odgovornim za najnoviji rat.

- Druo Tito ie bio previše dobar za naše narode. smilovao im se i

pustio ih da rade što ih je volja. Da je nastavio s čvrstom rukom, svi bi i dan danas živjeli u sreći i zadovoljstvu i tekao bi nam med i mlijeko - uvjeren je Joljić.

Nositelj partizanske spomenice iz 1941., kapetan korvete Ivan Vulanović iz Tivta, ratni je put prošao u 3. crnogorskoj udarnoj brigadi s kojom je bio na svim ratištima u Bosni. Na proslavi se pojavio u svojoj mornaričkoj uniformi te je za zasjedanja zauzeo fotelju u kojoj je 1943. sjedio Josip Broz.

Prema njegovim riječima, u prošlosti se premalo govorilo o tekovinama NOB-a te su mlađi naraštaji zaboravili da "bratstvo i jedinstvo treba čuvati kao zjenicu oka svoga".

Svi naši sugovornici izuzetno su ponosni na svoje sudjelovanje u revoluciji i NOB-u te ne vide ni jednu, makar djelomično, pogrešnu stvar koja je proizašla iz partizanske borbe.

Obilježavanje je prvi put

dobilo službeni karakter zato što su se u samu organizaciju uključili predstavnici grada Jajca, koji u nostalgicarima za prošlim vremenima vide priliku za razvoj grada

Dok su se orile stare partizanske koračnice, polagali vijenci i držali recitali, grad Jajce je živio svojom uobičajenom rutinom. Mladi su se u obližnjem lokalu uz glasne zvuke "Gena kamenih" pripremali za sutrašnji Thompsonov koncert u Novom Travniku i nimalo ih se nije ticala sva ta pompa oko AVNOJ-a.

Svi su jedinstveni u gledištu da im partizani idu na živce, ali ih sljedeće godine žele u što većem broju kako bi ostavili što više novaca. Prodavač suvenira nije baš osobito zadovoljan jer se poklonici NOB-a nisu pokazali previše široke ruke.

Prodao je samo šest majica s Titovim likom od po 40 kuna i 100-tinjak privjesaka po 4 kune.

Jedino su ugostitelji trljali ruke jer su se nesložni delegati nakon službenog dijela obilježavanja razmilili po okolnim ugostiteljskim objektima. Kako bilo da bilo, Jajce je živnulo jedan dan i s nostalgijom se prisjećalo vremena kada je uistinu bilo centar bivše SFRJ.

Član organizacijskog odbora, doktor povijesti Enes Milak, nastoji da se muzejima u Jajcu vrati nekadašnji sjaj. Prema njegovim riječima, uspjeli su obnoviti zgradu zasjedanja koja je do prije nekoliko godina bila smetište i pronaći dio eksponata za koje se smatralo da su zavijek nestali. - Dio vrijednih eksponata spasili su franjevci koji će nam ih predati kada Muzej AVNOJ-a bude službeno otvoren sljedeće godine. Vršimo pritisak na Vladu BiH da osnuje komisiju za povrat ukradene imovine, jer bez toga nemožemo ništa - rekao je dr. Milak.

Milaku je osnovni cilj da Jajce dobije povelju UNESCO-a jer bi to značilo tisuću novih radnih mjesta i višestruku financijsku pomoć. Upravo dok je bilo obilježavanje obljetnice AVNOJ-a

pomoć. Upravo dok je bilo obilježavanje obilježnice AVINOU-a, gradonačelnik Jajca imao je prezentaciju Jajca u Parizu.

Enes Milak: Vratiti sjaj Jajcu

Jajce je prije rata imalo 44 tisuće stanovnika, a sada ih je ostalo nešto oko 26 tisuća. Poginulih na svim stranama sveukupno je bilo 400. Današnji gradski proračun iznosi skromnih 2,5 milijuna kuna. Nekad se u Jajcu i okolici bilježilo više od sto tisuća noćenja godišnje, dok je taj broj danas sveden na nekoliko tisuća.

U posljednje vrijeme vraćaju se turisti, uglavnom Nizozemci i Slovenci, koji tradicionalno odsjedaju na obližnjim Plivskim jezerima i posjećuju brojne drevne znamenitosti grada, poput franjevačkog samostana i srednjovjekovnih zidina. Bilježi se i privredni razvoj, Elektrobosna je prodana Talijanima, a cjelokupni izvoz boksita preuzeli su Mađari. Automobilske felge plasiraju se na njemačko tržište. U Jajcu je trenutačno na vlasti koalicija HDZ-a i SDA.

  Jajce danas: koalicija HDZ-SDA

Iz Jajca Anri Paravić

IZDVAJAMO

---

^ Povratak na vrh

VIJESTI

[Hrvatska](#) [Svijet](#) [Crna kronika](#) [Zagreb](#) [Obrazovanje](#) [Mirovine](#)

SPORT

[Nogomet](#) [Košarka](#) [Tenis](#) [Fight Club](#) [Sport Mix](#)

NOVAC.HR

[Makro mikro](#) [Novčanik](#) [Karijere](#) [Novi svijet](#) [Aktualno](#) [R & R](#)

EURACTIV

[Aktualno](#) [Politika i društvo](#) [Energija i gospodarstvo](#) [Hrana i poljoprivreda](#) [Hrvatska i EU](#) [Natječaji](#)

LIFE

[Obitelj i djeca](#) [Tehnologija](#) [Znanost](#) [Zdravlje](#) [Seks i veze](#) [Putovanja](#) [Životne priče](#) [VauMijau](#)
[Moda i ljepota](#) [Zimovanje '18/'19](#)

KULTURA

[Art](#) [Film i televizija](#) [Književnost](#) [Glazba](#) [Arhitektura](#) [Kazalište](#) [Gaming](#)

SPEKTAKLI

[Domaće zvijezde](#) [Strane zvijezde](#) [Reality](#) [Ups!](#) [Na kavi sa...](#) [Zlatni Studio](#)

VIRAL

POVEŽI SE S JUTARNJIM

JutarnjiLIST

SLOBODNA
DALMACIJA

sportske novosti 100posto

novac.hr

EURACTIV

GLOBUS

živim.hr

Gloria

Dobra hrana

D&D

AUTOKLUB

ok!

dubrovački
vjesnik

Zadarski.hr

CROATIATIMES

[Opći uvjeti korištenja](#) | [Pravila prenošenja sadržaja](#) | [Zaštita privatnosti](#) | [Pravila komentiranja](#) | [Impressum](#) |

[Kontakt](#) | [Oglašavanje](#)

Copyright © HANZA MEDIA d.o.o. Sva prava pridržana.

